

1. (a) Låt X beteckna utfallet på tärningskastet, vi har då

$$\begin{aligned} E(X) &= \sum_{k=-\infty}^{\infty} kp(k) = \sum_{k=1}^{12} k \frac{1}{12} = \frac{1+2+\dots+12}{12} = \frac{78}{12} = 6.5 \\ E(X^2) &= \sum_{k=1}^{12} k^2 \frac{1}{12} = \frac{1+2^2+\dots+12^2}{12} = \frac{650}{12} \approx 54.1667 \end{aligned}$$

Detta ger $V(X) = E(X^2) - E(X)^2 = \frac{650}{12} - \frac{78^2}{12^2} = \frac{1716}{144} = \frac{143}{12} \approx 11.9167$.

- (b) Låt A beteckna händelsen att det snöar och låt B beteckna händelsen att tåget blir försenat. Vi söker $P(A|B)$ och känner $P(A) = 0.3$, $P(B|A) = 0.7$ samt $P(B|A^c) = 0.1$. Bayes sats samt satsen om total sannolikhet ger:

$$P(A|B) = \frac{P(B|A)P(A)}{P(B)} = \frac{P(B|A)P(A)}{P(B|A)P(A) + P(B|A^c)P(A^c)} = \frac{0.7 \cdot 0.3}{0.7 \cdot 0.3 + 0.1 \cdot 0.7} = \frac{3}{4}$$

2. (a) Låt $X \sim N(10, 0.5^2)$ vara längden, vi söker då

$$\begin{aligned} P(|X - 10| > 1) &= P(X > 11) + P(X < 9) = 1 - P(X < 11) + P(X < 9) \\ &= 1 - \Phi\left(\frac{11-10}{0.5}\right) + \Phi\left(\frac{9-10}{0.5}\right) = 1 - \Phi(2) + \Phi(-2) \\ &= 1 - \Phi(2) + 1 - \Phi(2) = 2(1 - \Phi(2)) \\ &\approx 0.0455 \end{aligned}$$

- (b) Antalet gånger, Y , maskinen måste försöka är geometriskt fördelat med parameter $p = 1 - 0.0455 = 0.9545$. Vi söker

$$\begin{aligned} P(Y > 2) &= 1 - P(Y = 1) - P(Y = 2) \\ &= 1 - p(1-p)^0 - p(1-p)^1 \\ &= 1 - 0.9545(1 + 0.0455) \\ &\approx 0.0021 \end{aligned}$$

3. (a) Antag att mätningarna från mätutrustning 1 är observationer av $X \sim N(\mu_x, \sigma^2)$ och att mätningarna från mätutrustning 2 är observationer av $Y \sim N(\mu_y, \sigma^2)$. Vi vill testa $H_0 : \mu_x = \mu_y$ mot $H_1 : \mu_x \neq \mu_y$.

Vi har $\bar{x} = 9.0377$, $\bar{y} = 9.7883$, $s_x = 0.6093$, och $s_y = 0.2268$. En poolad skattning av σ ges av $s_p = \sqrt{(s_x^2 + s_y^2)/2} = 0.4597$. Ett 95% konfidensintervall för $\mu_x - \mu_y$ ges av

$$I_{\mu_x - \mu_y} = \left[\bar{x} - \bar{y} \pm t_{0.025}(8) s_p \sqrt{\frac{1}{5} + \frac{1}{5}} \right] = [-1.4210, -0.0801]$$

Intervallat täcker ej 0 och vi kan därför förkasta H_0 på nivå 0.05.

- (b) Vi vill testa $H_0 : \mu_x = 10$ mot $H_1 : \mu_x \neq 10$. Vi beräknar ett konfidensintervall för μ_x :

$$I_{\mu_x} = \left[\bar{x} \pm t_{0.025}(4) \frac{s_x}{\sqrt{5}} \right] = [8.2812, 9.7943]$$

Eftersom detta ej täcker 10 kan vi förkastas H_0 . Mätutrustning 1 har alltså ett systematiskt fel. Alternativt hade vi också kunnat utnyttja att vi har samma varians i två stickproven och användas oss av den poolade skattningen:

$$I_{\mu_x} = \left[\bar{x} \pm t_{0.025}(8) \frac{s_p}{\sqrt{5}} \right] = [8.5637, 9.5118].$$

4. (a) Vi har $n = 6$ observationer och beräknar $\bar{x} = 54.8333$, $\bar{y} = 10.9500$ samt

$$S_{xx} = \sum_{i=1}^6 (x_i - \bar{x})^2 = 858.8333,$$

$$S_{yy} = \sum_{i=1}^6 (y_i - \bar{y})^2 = 5.4550,$$

$$S_{xy} = \sum_{i=1}^6 (y_i - \bar{y})(x_i - \bar{x}) = 63.3500$$

Parameterskattningarna ges nu av

$$\beta_1^* = \frac{S_{xy}}{S_{xx}} = 0.0738, \quad \beta_0^* = \bar{y} - \beta_1^* \bar{x} = 6.9053, \quad s^2 = \frac{S_{yy} - S_{xy}^2/S_{xx}}{n-2} = \frac{0.7821}{4} = 0.1955.$$

- (b) Med $\alpha = 0.05$ och $t_{\alpha/2}(n-2) = 2.7764$ får vi intervallet

$$I_{\beta_1} = \left[\beta_1^* \pm t_{\alpha/2}(n-2) \sqrt{\frac{s^2}{S_{xx}}} \right] = [0.0738 \pm 2.7764 \cdot 0.0151] = [0.0319, 0.1157]$$

- (c) Med $\alpha = 0.05$ och $t_{\alpha/2}(n-2) = 2.7764$ får vi intervallet

$$I_{\beta_0} = \left[\beta_0^* \pm t_{\alpha/2}(n-2) s \sqrt{\frac{1}{n} + \frac{\bar{x}^2}{S_{xx}}} \right] = [4.5542, 9.2565]$$

5. (a) Låt X beteckna antalet som äter julsinkan. Vi har då $X \sim \text{Bin}(25, p)$ och vill testa $H_0 : p = 0.9$ mot $H_1 : p < 0.9$, där vi väljer signifikansnivå $\alpha = 0.05$. Enligt direktmetoden beräknar vi p-värdet för testet som

$$\begin{aligned} P(X \leq 20 | X \sim \text{Bin}(25, 0.9)) &= 1 - P(X > 20 | X \sim \text{Bin}(25, 0.9)) \\ &= 1 - (p_X(21) + p_X(22) + p_X(23) + p_X(24) + p_X(25)) \\ &= 1 - \sum_{k=21}^{25} \binom{25}{k} 0.9^k \cdot 0.1^{25-k} \\ &= 1 - (0.1384 + 0.2265 + 0.2659 + 0.1994 + 0.0718) \\ &= 1 - 0.9020 = 0.0980 \end{aligned}$$

Eftersom p-värdet är större än α så kan vi inte förkasta H_0 .

- (b) Låt X_i vara oberoende likafördelade variabler med ändlig varians. Centrala gränsvärdesatsen säger att vi kan approximera fördelningen för summan $\sum_{i=1}^n X_i$ med en normalfördelning om n är tillräckligt stort. Om $X \sim \text{Bin}(n, p)$ så kan vi använda CGS eftersom vi har $X = \sum_{i=1}^n X_i$ där X_i är oberoende och Bernoullifördelade variabler.

- (c) Om $X \sim \text{Bin}(n, p)$ är också X approximativt normalfördelad enligt CGS, $X \sim N(np, np(1-p))$. Alltså har vi approximativt $p^* = X/n \sim N(p, p(1-p)/n)$ och vi vill som tidigare testa $H_0 : p = 0.9$ mot $H_1 : p < 0.9$. Vi har $p^* = 20/25 = 0.8$ och beräknar ett konfidensintervall för p som:

$$I_p = \left[0, p^* + z_{0.05} \sqrt{\frac{p^*(1-p^*)}{25}} \right] = [0, 0.9316]$$

Eftersom intervallet täcker 0.9 kan vi inte heller med normalapproximation förkasta H_0 .

- (d) Låt Y beteckna antalet som äter den krävmarkta julsinkan. Vi har då $Y \sim \text{Bin}(30, \tilde{p})$. Vi har $p_d^* = \tilde{p}^* - p^* = Y/30 + X/25$ och skattarens väntevärde och varians ges av

$$\begin{aligned} \mathbb{E}(p^*) &= \mathbb{E}\left(\frac{Y}{30}\right) - \mathbb{E}\left(\frac{X}{25}\right) = \frac{\mathbb{E}(Y)}{30} - \frac{\mathbb{E}(X)}{25} = \frac{30\tilde{p}}{30} - \frac{25p}{25} = \tilde{p} - p \\ \mathbb{V}(p^*) &= \mathbb{V}\left(\frac{Y}{30}\right) - \mathbb{V}\left(\frac{X}{25}\right) = \frac{\mathbb{V}(Y)}{30^2} - \frac{\mathbb{V}(X)}{25^2} \\ &= \frac{30\tilde{p}(1-\tilde{p})}{30^2} - \frac{25p(1-p)}{25^2} \\ &= \frac{\tilde{p}(1-\tilde{p})}{30} - \frac{p(1-p)}{25} \end{aligned}$$

- (e) Vi vill testa $H_0 : p_d = 0$ mot $H_1 : p_d > 0$. Vi har $p_d^* = 27/30 - 20/25 = 0.1$, och ett approximativt ensidigt konfidensintervall ges av

$$I_{p_d} = \left[p_d^* - z_\alpha \sqrt{\frac{\tilde{p}^*(1-\tilde{p}^*)}{30} + \frac{p^*(1-p^*)}{25}}, \infty \right] = [-0.0595, \infty].$$

Eftersom intervallet täcker noll kan vi inte förkasta H_0 , och testet påvisar alltså inte att gästerna föredrar den krävmarkta skinkan.

6. (a) Integralen av täthetsfunktionen måste vara 1, vilket ger

$$\int f(x) dx = c \int_0^r 1 - \frac{x}{r} dx = \frac{cr}{2} = 1 \Rightarrow c = \frac{2}{r}$$

Väntevärdet ges av

$$\mathbb{E}(X) = \frac{2}{r} \int_0^r x f(x) dx = \frac{2}{r} \int_0^r x \left(1 - \frac{x}{r}\right) dx = \frac{2}{r} \left(\frac{r^2}{2} - \frac{r^3}{3r}\right) = \frac{r}{3}$$

För att beräkna variansen beräknar vi först

$$\mathbb{E}(X^2) = \frac{2}{r} \int_0^r x^2 f(x) dx = \frac{2}{r} \int_0^r x^2 \left(1 - \frac{x}{r}\right) dx = \frac{2}{r} \left(\frac{r^3}{3} - \frac{r^4}{4r}\right) = \frac{r^2}{6}$$

och får sedan variansen som

$$\mathbb{V}(X) = \mathbb{E}(X^2) - \mathbb{E}(X)^2 = \frac{r^2}{6} - \frac{r^2}{9} = \frac{r^2}{18}$$

- (b) För $x < 0$ har vi $F(x) = 0$, för $x > r$ har vi $F(x) = 1$ och för $0 \leq x \leq r$ har vi

$$F(x) = \int_{-\infty}^x f(y) dy = \int_0^x \frac{2}{r} \left(1 - \frac{y}{r}\right) dy = \frac{2}{r} \left(x - \frac{x^2}{2r}\right)$$

- (c) Vi har en parameter r att skatta och vill därför lösa ut denna ur ekvationen $E(X) = M_1$ där $M_1 = \bar{x}$ är förstamomentet för stickprovet. Eftersom $E(X) = \frac{r}{3}$ får vi alltså

$$\frac{r}{3} = \bar{x} \Rightarrow \hat{r} = 3\bar{x}.$$

- (d) \hat{r} är väntevärdesriktig eftersom

$$E(\hat{r}) = E(3\bar{x}) = 3E\left(\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n x_i\right) = 3 \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n E(x_i) = 3 \frac{1}{n} n \frac{r}{3} = r.$$